

Som man roper til Statskog ...

MÅNEDENS KOMMENTAR

AV KETIL SKOGEN
SOSIOLOG OG FORSKER

■ **DEN GAMLE** skogen i Norge forsvinner i høyt tempo. Gammelskogen er viktig for mange plante- og dyrearter, den gir friluftsfolk unike naturopplevelser og den har preget norske landskap til alle tider. Noe er vernet, men det er en veldig liten andel av det produktive skogarealet. Det må vernes mer, men minst like viktig er det at hogst utføres skånsomt, og i det minste følger de miljøkrav som gjelder for skogbruket i dag.

Mange skogeiere og skogsentreprenører gjør nettopp det, og det skal de ha honnør for. I de skogene jeg ferdes mest, i Østerdalen, er det mange som driver bra. Men det er nok av eksempler på det motsatte. Kantsoner langs bekker er noen skranglete små busker. Det er dype hjulspor, erosjon og oppdemning av bekker. Stier er ødelagt, og en av de skogeierne det er størst problemer med er dessverre det norske folks egen skogforvalter, Statskog.

■ **STATSKOG SKULLE** ha de beste forutsetninger – og det største moralske ansvar – for å drive skogen på en bærekraftig måte. Statskogs utgangspunkt skulle være at norske skoger tilhører det norske folk, som skal drive friluftsliv og ha glede av skogen på andre måter i all framtid. Men Statskog utmerker seg i dag først og fremst som en aggressiv kommersiell aktør. Det har skapt reaksjoner og medieoppslag over hele landet, og det er mange eksempler på hensynsløs hogst. Ett av de siste finner vi i Våler i Hedmark, der Våler JFF står fram i lokalavisa og fortviler over at en kjent tiurleik ble rasert. Forskerne bak skogsfuglprosjektet på Varaldskogen, ikke langt fra Våler, har også uttalt seg skarpt om Statskogs virksomhet i Hedmark.

At Statskog stadig hogger der de aldri burde hogget, og på måter som er på kanten av miljølovgivningen, er ille nok. Men Statskog bruker også alle triks i boka for å hindre innsyn i sin virksomhet. Når folk som vil ta vare på norsk natur forsøker å påvirke Statskog, møtes de med en forhalings-taktikk som bare kan ha som mål å få dem til å gi opp.

■ **VÅLER JFF** er ikke alene om å reagere på Statskogs framferd. Naturvernforbundets fylkeslag i Hedmark hadde i lengre tid fått melding om hogst av

verdifull gammelskog, og ba derfor i 2012 om å få utlevert oversikt over Statskogs hogst i slik skog – både gjennomførte og planlagte. Dette er informasjon som allmennheten har krav på etter loven. Statskog svarte at de ikke kunne gi ut slike opplysninger, fordi det er *forretningshemmeligheter*. Altså: Det norske folks egen skogforvalter kunne ikke fortelle det norske folk hva de holdt på med, fordi det ville gi mindre profitt. Avgjørelsen ble klaget inn for Miljøklagenemnda, hvor Naturvernforbundet fikk fullt medhold.

■ **DA ER** vel alt i orden? Langt ifra. Når Statskog omsider legger ut informasjon på nettet, er det i form av oversikt over skog som potensielt kan hogges fram til 2019. Ikke planer for den hogsten som faktisk tenkes gjennomført,

og den gamle skogen kan ikke identifiseres. For den som vil forhindre en skadelig hogstpraksis, er dette verdiløse informasjon – og utvilsomt ment å være nettopp det.

Det er også verdt å merke seg at Statskog i denne saken kommuniserer gjennom et privat advokatfirma, som en annen fjern kapitalist. Statskogs advokater framholder at det ikke finnes mer detaljerte planer enn det som ble

lagt ut på nettet. En utrolig påstand, særlig på bakgrunn av den tidligere bekymringen for alle forretningshemmelighetene. I et seinere brev skriver advokatene at det kanskje finnes mer detaljerte planer, men det er innleide entreprenører som lager dem. Statskog vet med andre ord ikke selv hvor og når det skal hogges i gammel skog. Dette er selvsagt sprøyt, for det andre i strid med

skogbruksloven, og for det tredje i strid med hva Statskogs egen skogsjef har uttalt offentlig. Nå er saken tilbake i Miljøklagenemnda, 2014 går mot slutten og ingen informasjon om Statskogs planer for hogst i gammel skog er tilgjengelige.

■ **SAMMEN MED** private skogeiere og aktører innen skogsamvirket som opererer på lignende vis, er Statskog i ferd

→ I Østerdalen er det mange skogeiere som driver forsvarlig hogst. Statskog er derimot en av verstingene.

